

ئه‌ری و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی چۆن وا ده‌بێت ... هه‌یکه‌ت مه‌عروف

hmks7@yahoo.com



له ولاتیکدا که‌مترین ژماره‌ی خاوه‌ن ب‌پروانه‌ی باش له‌بواره‌ی ته‌ندروستیدا هه‌بێت، له ولاتیکدا که‌مترین خه‌مه‌ت‌گه‌زاری ته‌ندروستی هه‌بێت، له ولاتیکدا ژماره‌ی نه‌خۆشه‌کانی چه‌ند هه‌زاره‌ی بێت بۆ هه‌ر پزیشکی! چۆن ده‌بێت و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی به‌م شێوه‌یه‌ سست و کاروباره‌کانی له‌سه‌ر پشته‌ی کیه‌سه‌لیکی پیر به‌پێوه‌ بچیت؟ له هه‌ر شوێنیکی دنیا بنه‌واپیت به‌واری ته‌ندروستی پشکی شیری هه‌یه و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی چالاکترین و هه‌زاره‌تی، که‌چی له‌م هه‌ریمه‌ سێ پارێزگایه‌ی ئێمه‌دا و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی هه‌زار که‌لێن و درزی تێدایه‌. له کام ولاتی دنیا، که‌نجیک به‌نمره‌یه‌کی باشه‌وه له یه‌کیک له زانکۆ به‌ناوبانگه‌کانی ئه‌وروپا زه‌ماله‌ی وه‌رگرتبیت و گه‌ره‌کی بێت به‌ ئاستیکی به‌رز ب‌پروانه‌یه‌ک له‌و زانکۆیه‌ وه‌رگرت، که‌چی و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی ولاته‌که‌ی خۆی، سست و بێخه‌م بێت له‌ جیه‌جیکردنی کاروباره‌کانی ئه‌و خۆیندکاره‌؟! زیاده‌پووی نییه‌، گه‌ر ب‌لێم له‌ رواندا و سومالی و نییه‌. تێناگه‌م ئێمه‌ بۆ هه‌ینده‌ بێ خه‌مین! تێناگه‌م و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی هه‌ریم بۆ هه‌ینده‌ سست و داته‌پیه‌!

سالی پار چه‌ند لایه‌کی به‌ توانای شاری سلیمانی و ناوچه‌ی پشه‌در، به‌ هه‌ولێ خۆیان و به‌ به‌رزی نمره‌کانیان، توانیان زه‌ماله‌ی خۆیندنی ماسته‌ر له‌ زانکۆکانی ئه‌لمانیا به‌ ده‌ست به‌ینن. له هه‌موو کاروباره‌کانی ئه‌و وه‌رگرتنه‌ و کیشه‌ زۆره‌کانی، و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی ته‌نها ئه‌وه‌ی له‌ ده‌ست هات مۆله‌تی یه‌ک سال بداته‌ ئه‌و خۆیندکارانه‌، ته‌نها یه‌ک سال. ئیستا زانکۆکانیان داوای مۆله‌تی سالی دووهم له‌و خۆیندکارانه‌ ده‌که‌ن، که‌ هه‌ر یه‌کیکیان له‌ یه‌کیک له‌ نه‌خۆشخانه‌کانی کوردستاندا کارمه‌ندی ته‌ندروستین و بێ ئه‌و مۆله‌ته‌ کیشه‌ی زۆریان ده‌بێت له‌گه‌ڵ زانکۆکانیاندا، که‌چی ئه‌وه‌ ماوه‌ی شه‌ش مانگی ته‌واوه‌ موعامه‌لاتی ئه‌و خۆیندکارانه‌ له‌ نیوانی و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی و ئه‌نجومه‌نی وه‌زیراندا بووه‌ به‌ قوله‌ی قاف و به‌ که‌سوکاری ئه‌و خۆیندکارانه‌ ناگیرئ. یه‌کیک له‌و خۆیندکارانه‌ که‌ ناوی کاک عه‌لییه‌ و له‌ به‌واری (کوالیتی چیک) ماسته‌ر ده‌خوینی، که‌ له‌ هه‌موو کوردستاندا یه‌ک فه‌رمانگه‌ی کوالیتی چیک نییه‌ بۆ چیککردنی ئه‌و خواره‌مه‌نی و ده‌رمانانه‌ی که‌ دینه‌ هه‌ریمه‌وه‌، به‌سه‌ر نه‌بوونی خاوه‌ن ب‌پروانه‌ی موعته‌به‌ر له‌ به‌واری کوالیتی چیکدا، که‌چی و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی وه‌ک ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر سنوره‌کانی کوردستان سه‌دان فه‌رمانگه‌ی دانابیت بۆ چیککردنی ئه‌و شتانه‌ی که‌ دینه‌ کوردستانه‌وه‌، ئه‌وه‌ ماوه‌ی شه‌ش مانگه‌ موعامه‌لاتی ئه‌و کاک عه‌لییه‌ له‌ و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستییه‌ له‌ هه‌ولێر و پیاویکی خه‌مخۆری تیدا نییه‌، ب‌لێت ئه‌ری ئه‌و کاروباره‌ بۆ ته‌واو نابیت؟

نازانم کاک عه‌لی و هاوڕیکانی چۆن ئاره‌زووی ئه‌وه‌یان لا دروست ب‌بیت بینه‌وه‌ و بچه‌ ژێر چادری و هه‌زاره‌تیکی ته‌ندروستی ئاوا کار بکه‌ن، و خه‌لکی کوردستان له‌ هاته‌نه‌ناوه‌وه‌ی خواره‌مه‌نی ئیکسپایه‌ر و ده‌رمانی خراب و که‌لوپه‌لی پزیشکی ناپزیشکی بپاریزن؟! به‌راستی و هه‌زاره‌تی ته‌ندروستی به‌ ته‌نگی ته‌ندروستی خه‌لکه‌وه‌یه‌!

ئه‌وه‌ی که‌ ته‌واو ب‌یزارم ده‌کات ئه‌وه‌یه‌، به‌رێز وه‌زیری ته‌ندروستی له‌ ئه‌وروپاوه‌ هاتۆته‌وه‌ و گرنگی بوونی ئه‌و خاوه‌ن ب‌پروانه‌مانه‌ بۆ و هه‌زاره‌ته‌که‌ی ده‌زان، ده‌زانێ که‌ له‌ و هه‌زاره‌ته‌که‌یدا یه‌ک فه‌رمانگه‌ نییه‌ ناوی فه‌رمانگه‌ی کوالیتی چیک بێت! ده‌زانێ له‌ هه‌موو سنوره‌کانه‌وه‌ به‌ سه‌دان جو‌ر ده‌رمان و خواره‌مه‌نی چیک نه‌کراو ده‌رژێته‌ ئه‌و هه‌ریمه‌وه‌ که‌ به‌رێزی وه‌زیری ته‌ندروستییه‌تی، بۆ خه‌می ناخوات، تێناگه‌م!؟

بەرێز وەزیری تەندروستی: وەك خۆیندمانهوه، به دهفتهر دۆلار رژا بۆت تا كهلوپهلی ناومالەكهت بکړی، به دهفتهر دۆلار دانرا تا بهرپزتان بئ کارهبا نهبن و مهزاجتان تێك نهچئ و بیری ئەوروپا نهکهیتهوه و هه ره شهی گه رانهوه نه کهیت! موچه کهت هه ر هئچ نه بیتم چهند ملیۆن دیناریکه، دلنیام خواردمه نی ئیکسپایه ریش ناگاته سه ر خوانی ئیوهی بهرپز و ئاوی خواردنه وه کهشت حه یاتی تورکی دلۆپینرا و پاکه، نویترین ترۆمبیلی ئەم زه مانه ییت بۆ دابین کراوه. . . . هتد، بۆ واژویه کی تۆی بهرپز (شهش) مانگی دهوئیت؟ من خاوه نی هه موو ئەو ئیمتیازاتانه بم، شه رم ده کهم گه ر ئەو شوینه ی بهرپوهی ده بهم ئاوا سست و بئ خه م بیتم. سه رم هه لده گرم گه ر بهیلم ده رمانیکی ئیکسپایه ر به گه رووی هاوڵاتییه کی هه ریمه کهمدا بجیته خوارئ، گه ر ئەو ئیمتیازانه ی بهرپزتم هه بیتم، له باتی وه زاره تیک حکومه تیک بهرپوه ده بهم. گه ر ئەو ئیمتیازانه ی بهرپزتم هه بیتم وه زاره تی تەندروستی ده کهم به وه زاره تی تەندروستی له پینا و خه لکدا. گه ر ئەو ئیمتیازانه ی بهرپزتم هه بیتم. . . گه ر ئەو ئیمتیازانه ی.

..